

Özgün Araştırma/Research Article

Çocuk gelişimi programına devam eden öğrencilerin çocuk sevmeye düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi: Ağrı örneği

Examining the child liking levels of the students attending the child development program in terms of some variables: The example of Ağrı

Fatma GÜL CAN¹, Eda GÜLBETEKİN², Fatma GÜDÜCÜ TÜFEKÇİ³, Yunus TUNÇ⁴

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, 04200, Ağrı-Türkiye

²İğdır Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, 76000, İğdır-Türkiye

³Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, 25240, Erzurum-Türkiye

⁴İğdır Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, 76000, İğdır-Türkiye

Atf gösterme/Cite this article as: Gül Can F, Gülbetekin E, Güdücü Tüfekçi F, Tunç Y. Çocuk gelişimi programına devam eden öğrencilerin çocuk sevmeye düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi: Ağrı örneği. *ADYÜ Sağlık Bilimleri Derg.* 2021;7(3):269-276. doi:10.30569.adiyamansaglik.901130

Öz

Amaç: Bir devlet üniversitesinin çocuk gelişimi ön lisans programına devam eden öğrencilerin çocuk sevmeye düzeylerinin demografik değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya çocuk gelişimi programına devam eden bütün öğrenciler katılmıştır (n=131). Veriler, Kişisel Bilgi Formu ve Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği ile toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeğinin toplam puan ortalamasının (70,03±0,633) yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin bölümü seçme isteklerine göre farklılaşma durumuna bakıldığında, Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeğinin toplam puanında öğrencilerin bölümü seçme isteklerine göre anlamlı farklılık elde edilmiştir (U=1088,5, p<0,05).

Sonuç: Araştırmanın sonucunda çocuk sevgisi düzeyinin belli faktörleri etkilediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk; Çocuk Sevgisi; Meslek.

Abstract

Aim: It was aimed to determine whether the students' love level for children, attending in a two-year child development program in a state university differs, significantly according to the demographic variables.

Materials and Methods: All students attending the child development program were included in the study (n=131). Data were collected with the Personal Information Form and the Barnett Child Loving Scale.

Results: It was determined that the total mean score of the Barnett Child Loving Scale of the students participating in the study was high (70.03±0.633). Considering the differentiation status of students according to their desire to choose the department, a significant difference was found in the total score of the Barnett Child Loving Scale according to the students' willingness to choose the department (U=1088.5, p<0.05).

Conclusion: As a result of the research, it was determined that the level of love for children affected certain factors.

Keywords: Child; Child Love; Occupation.

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Fatma GÜL CAN, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, 04200, Ağrı-Türkiye, E-mail: fgulcan@agri.edu.tr

Geliş Tarihi/Received:22.03.2021 **Kabul Tarihi/Accepted:**27.09.2021

Yayın Tarihi/Published online:31.12.2021

Bu eser, Creative Commons Atf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
Telif Hakkı © 2021 Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü

Bu makale araştırma ve yayın etiğine uygun hazırlanmıştır.

iThenticate® for Authors & Researchers intihal incelemesinden geçirilmiştir.

Giriş

Meslek, kişilerin hayatlarındaki gereksinimlerini ve isteklerini karşılamak için yapmış olduğu, kanunları toplum tarafından belirlenmiş ve belirli bir eğitimle kazanılan bilgi ve marifet gerektiren faaliyetlerin tümü şeklinde tanımlanmaktadır. Meslek seçimi ise, kişinin seçtiği mesleklerden birini yapmaya karar vermesi bu meslek için gayret sarf etmesidir.^{1,2} Meslek seçimi, kişinin kimlik kazanmaya çalıştığı ergenlik dönemine denk gelmektedir. Bu dönemde ergen yapacağı mesleğe, kendi arzuları, aile istekleri, becerileri ve fiziksel özelliklerine göre veya üniversite sınavı sonrası tesadüfi olarak karar vermektedir. Kişinin yaptığı mesleği sevmesi ve mesleğinde başarılı olabilmesi, tercih ettiği sahada çalışması, mesleğini farkında olarak ve kendi tercihi doğrultusunda seçmiş olması profesyonel tavır sergilemesini sağlar.^{1,3}

Çocuk birçok meslek disiplininin ortak unsurudur ve çocukla ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun gelişimi, sağlığı, eğitimi, beslenmesi, aile ilişkileri vb. pek çok farklı alanda yapılmaktadır. Türkiye’de doğrudan çocukların gelişimleriyle alakalı bilim dalı ise çocuk gelişimidir.⁴ Çocuk gelişim mezunları sağlık, eğitim, sosyal hizmetlerde ve diğer sahalarda görev almaktadır.⁵ Ülkemizde çocuk gelişimciler hem lisans hem de ön lisans düzeyinde eğitim alıp mezun olmaktadır.^{5,6}

Çocuk gelişimi programını seçen öğrenciler geleceğin çocuk gelişimcileridir ve meslek hayatlarında sürekli olarak çocuklarla etkileşim içinde olacaklardır. Dolayısıyla çocukların gelişimsel özellikleri üzerinde etkileri olacaktır. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi’nde “Çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu şekilde gelişmesi için sevgi ve anlayışa ihtiyacı vardır” denilmiştir.^{7,8} Çocuğun maddi varlığı için gıda ne ise, ruhu için de sevgi odur.⁹

Çocukların önemli psikolojik gereksinimlerinden biri olan sevgi, kişiyi bir şeye veya bir kişiye karşı yakın alaka ve bağlılık göstermeye yönlendiren his anlamına gelir.¹⁰ Erişkin insanlar, sevmeye ve ait olma gereksinimlerini seçebilir ya da

şekillendirebilirken çocukların sevgi gereksinimlerini içinde buldukları durum biçimlendirmektedir.¹¹⁻¹³ Erich Fromm sevgiyi ‘Bireylerde bulunması şart olan olumlu bir güç, öğrenilmesi ve uygulanması gereken bir sanattır’ şeklinde tanımlamıştır.⁸ Gerçek sevgi; alaka, sorumluluk, saygı ile iç içe geçmiş şekildedir. Sevgi, alaka ve müsamaha ile karşımızdaki kişinin hakkına saygı göstermek ve hakkını korumaktır.¹⁴

Çocuklarla çalışan kişilerin çocukları sevmesi, hem çocuklarla sağlıklı bir iletişim kurmak hem de vazifelerini yerine getirerek mesleki doyumu hissetmek için çok önemlidir.³

Literatür incelendiğinde çocuk sevmeye ile ilgili yapılan çalışmaların genellikle okul öncesi ve ilköğretim, ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmenler ile sınırlı kaldığı ve çocuklarla sürekli etkileşimde olan çocuk gelişimcilerle yönelik çok fazla çalışma olmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle çalışmamızda, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu çocuk gelişimi ön lisans programına devam eden öğrencilerin çocuk sevmeye düzeyleri demografik değişkenlere (cinsiyet, bölümü seçme nedeni, bölümü seçme isteği, bölümü sevmeye durumu) göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır? sorusuna cevap aranmıştır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın tipi

Bu çalışmada tanımlayıcı araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırılan konu ile ilgili yeterince bilgi olmadığında yeni bilgi elde etmek, araştırılan konunun anlamını ortaya koymak için tanımlayıcı araştırma modeli kullanılır.¹⁵

Çalışma grubu

Araştırmanın evrenini ülkemizde tüm üniversitelerde yer alan çocuk gelişimi programına devam eden öğrenciler, örneklemini ise Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Ön lisans Programına bahar yarıyılında ders kaydı yaptıran ve devam eden öğrenciler (S=131) oluşturmuştur. Bu çalışmanın örnekleme

grubunu belirlemek için tabakalı amaçsal örnekleme yöntemi uygulanmıştır.¹⁶ Bu örnekleme yönteminin temel özelliği, evrenin kimi özelliklerine (cinsiyet, fakülte) göre kotalar koyarak seçim yapılmasıdır. Bu çalışma Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda Mart- Nisan 2019 tarihleri arasında yapılmıştır.

Bu araştırmaya katılan öğrencilerin %77,9'u kadın ve %58'i 1.sınıfta öğrenim görmektedir. Mezun oldukları lise türüne

bakıldığında, öğrencilerin %26,7'si kız meslek lisesi mezun olmuşlardır. Öğrencilerin %57,3'ü sınavı ilk girişte kazanmış, %40,5'i bölümü birinci sırada yazmıştır. Bölümü seçme durumlarına bakıldığında, öğrencilerin %55'i mesleğe ilgi duyduğundan dolayı tercih etmiş olup, %76,3'ü bölümü isteyerek seçmiştir. Bölümü seçmede etkili olan kişi/kişilere bakıldığında, öğrencilerin %76,3'ü kendi kararlarıyla tercihte bulunmuşlardır ve %87,8'i bölümü sevdiğini belirtmişlerdir (Tablo 1).

Tablo 1. Çalışmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerinin frekans ve yüzde dağılımları

		f	%
Cinsiyet	Kadın	102	77,9
	Erkek	29	22,1
Sınıf	1.Sınıf	76	58,0
	2.Sınıf	55	42,0
Yaş	18-20	62	47,3
	21-25	67	51,1
	26-30	2	1,5
Mezun Olunan Lise Türü	Kız Meslek Lisesi	35	26,7
	Anadolu Lisesi	29	22,1
	Fen Lisesi	24	18,3
	Diğer	43	32,8
Sınava Kaçınıcı Girişi	İlk Girişte	75	57,3
	2. Girişte	43	32,8
	3 ve Üzeri Girişte	13	9,9
Bölümü Kaçınıcı Sırada Seçme Durumu	1. Sırada	53	40,5
	2.-10. Sırada	52	39,7
	11 ve Üzeri	26	19,8
Bölümü Seçme Nedeni	İş Bulma Olanağı Fazla Olduğu İçin	18	13,7
	Aldığı Üniversite Sınav Puanından Ötürü	15	11,5
	Mesleğe İlgi Duyması	72	55,0
	Rastgele Tercih Etme	26	19,8
Bölümü Seçme İsteği	İsteyerek Seçme	100	76,3
	İstemeyerek Seçme	31	23,7
Bölümü Seçmede Etkili Olan Kişi/Kişiler	Kendi Kararı	100	76,3
	Aile Yönlendirmesi	20	15,3
	Öğretmen Yönlendirmesi	6	4,6
	Tanıdığı Çocuk Gelişimciler Yönlendirdi	5	3,8
Bölümü Sevme Durumu	Seviyor	115	87,8
	Sevmiyor	16	12,2
Toplam		131	100,0

Veri toplama araçları

Bu çalışmada veri toplama araçları olarak “Kişisel Bilgi Formu” ve “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından literatür¹ doğrultusunda hazırlanan öğrencilerin tanıtıcı ve meslek tercihine ilişkin özellikleri (cinsiyet, yaş, sınıf, mezun olduğu okul, çocuk gelişim programını üniversite sınavına kaçınıcı girişinde

kazandığı, çocuk gelişimi programını kaçınıcı sırada tercih ettiği, çocuk gelişimi mesleğini seçme nedeni, mesleği isteyerek seçip seçmediği, mesleği seçme kararında etkisi olan kişiler, mesleği sevme durumu) içeren 10 sorudan oluşmaktadır.

Barnett Çocuk Sevme Ölçeği: Barnett Çocuk Sevme Ölçeği Barnett ve Sinsini (1990), bireylerin çocuklara yönelik davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir.¹⁷ Ölçek Duyan ve Gelbal

(2008) tarafından Türkçeye uyarlanıp geçerlik güvenilirlik çalışması yapılmış olup maddelerin iç tutarlılığını veren Cronbach Alpha Katsayısı 0.92 olarak belirlenmiştir.¹⁷ Ölçek başlangıçta 145 erkek ve 139 kadından oluşan 284 üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Ölçekte bireylerin alabileceği puan 14-98 arasında değişmektedir. Çocukları sevme durumunu tespit etmeye yönelik on dört ifade yer almaktadır. Bu ifadelerde belirtilen fikre, bireylerin “Hiç katılmıyorum” cevabından, “Tamamen katılıyorum” cevabına kadar değişiklik gösteren yedi kademede fikir beyan etmeleri gerekmektedir. Çocuk sevgisini belirlemeye yönelik ifadelerden dört tanesi olumsuz (3, 6, 10 ve 13. ifadeler) ve on tanesi de olumlu anlam taşımaktadır. Ölçek puanlaması sonucu hesaplanan yüksek puanlar, bireylerin çocukları daha çok sevdiklerini; düşük puanlar ise bireylerin çocukları daha az sevdiklerini göstermektedir.¹⁷

Verilerin toplanması

Bu çalışmada veriler Mart-Nisan 2019 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri toplama araçları öğrencilere araştırmacılar tarafından, öğrenciler sınıfta iken ders hocasından izin alındıktan sonra dağıtılmış, bireysel olarak öğrencilerin formları kendilerinin doldurmaları istenmiş ve bitirdikten sonra araştırmacılar tarafından formlar yeniden toplanmıştır.

Tablo 2. Barnett Çocuk Sevme Ölçeği'ne ait cronbach alpha güvenilirlik katsayısı.

	<i>Madde Numaraları</i>	<i>Madde Sayısı</i>	<i>Güvenirlik Katsayısı</i>
<i>Barnett Çocuk Sevme Ölçeği</i>		14	,832

Çalışmaya katılan öğrencilerin Barnett Çocuk Sevme Ölçeği'nin toplam puan

ortalamasının (70,03±0,633) yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 3).

Tablo 3. Barnett çocuk sevme ölçeği'nden elde edilen minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma değerleri

	Minimum	Maximum	Ortalama	Std, Sapma
<i>Barnett Çocuk Sevme Ölçeği</i>	50,00	90,00	70,03	,633

Barnett Çocuk Sevme Ölçeği'nden alınan puanlar açısından cinsiyetin anlamlı bir etkisinin olup olmadığı incelendiğinde, bu çalışmaya katılan kadın ve erkek öğrenciler

arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (U=1117,5, $p<0,05$). Ortaya çıkan bu anlamlı farklılığın kadın öğrencilerin lehine olduğu görülmüştür (Tablo 4).

Tablo 4. Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre Barnett Çocuk Sevme Ölçeği puan ortalamaları arasındaki farka ilişkin sonuçlar.

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Barnett Çocuk Sevme Ölçeği	Kadın	102	69,54	7093,50	1117,500	,044*
	Erkek	29	53,53	1552,50		

*= $p<0,05$

Araştırmanın etik boyutu

Veri toplama aşamasında, araştırmaya başlamadan önce bir üniversitenin Girişimsel Olmayan Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulundan (20 sayılı, 05.03.2019 tarihli) izin ve kurumdan da yazılı izin alınmıştır. Çalışma Helsinki İlkeler Deklarasyonunda belirtilen etik kurallara uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Verilerin analizi

Verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22.0 istatistik programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığını incelemek için Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermediği tespit edilen veriler, tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve 0,832 olduğu görülmüştür. Çalışmamızda yapılan güvenilirlik analizi sonucunda Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin yüksek güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir (Tablo 2).

Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümü seçme nedenlerine göre farklılaşma durumuna bakıldığında, Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin toplam puanında öğrencilerin bölümü seçme nedenlerine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($X^2=18,829$, $sd=3$, $p<0,05$). Bölümü seçme nedeni mesleğe ilgi duyma olan öğrenciler ile diğer nedenlere sahip öğrenciler arasında anlamlı bir farklılığın olduğu ve bu farklılığın bölümü seçme nedeni mesleğe ilgi duyan öğrenciler lehine olduğu

görülmüştür (Tablo 5). Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümü seçme isteklerine göre farklılaşma durumuna bakıldığında, Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin toplam puanında öğrencilerin bölümü seçme isteklerine göre anlamlı bir farklılık elde edilmiştir ($U=1088,5$, $p<0,05$). Ortaya çıkan bu anlamlı farklılığın bölümü isteyerek seçen öğrencilerin lehine olduğu görülmüştür (Tablo 6).

Tablo 5. Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümü seçme nedenine göre Barnett Çocuk Sevme Ölçeği puan ortalamaları arasındaki farka ilişkin sonuçlar

	Bölümü Seçme Nedeni	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p	Anlamlı Fark
Barnett Çocuk Sevme Ölçeği	(1) İş Bulma Olanağı Fazla Olduğu İçin	18	57,89				1<3
	(2) Aldığı Üniversite Sınav Puanından Ötürü	15	50,13	3	18,829	,000*	2<3
	(3) Mesleğe İlgi Duyması	72	78,56				4<3
	(4) Rastgele Tercih Etme	26	45,98				

*= $p<0,05$

Tablo 6. Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümü seçme isteğine göre Barnett Çocuk Sevme Ölçeği puan ortalamaları arasındaki farka ilişkin sonuçlar

	Bölümü Seçme İsteği	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Barnett Çocuk Sevme Ölçeği	İsteyerek	100	70,62	7062,00	1088,500	,012*
	İstemeyerek	31	51,10	1584,00		

*= $p<0,05$

Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümü sevme durumlarına göre farklılaşma durumuna bakıldığında, Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin toplam puanında öğrencilerin bölümü sevme durumlarına göre anlamlı bir

farklılık elde edilmiştir ($U=473,0$, $p<0,05$). Ortaya çıkan bu anlamlı farklılığın bölümü seven öğrencilerin lehine olduğu görülmüştür (Tablo 7)

Tablo 7. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Bölümü Sevme Durumuna Göre Barnett Çocuk Sevme Ölçeği Puan Ortalamaları Arasındaki Farka İlişkin Mann-Whitney-U Testi Sonuçları

	Bölümü Sevme Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Barnett Çocuk Sevme Ölçeği	Seviyor	115	69,89	8037,00	473,000	,002*
	Sevmiyor	16	38,06	609,00		

*= $p<0,05$

Tartışma

Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin toplam puanlarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu çocuk gelişimi önlisans programına devam eden öğrencilerin demografik değişkenlerine (cinsiyet, bölümü seçme nedeni, bölümü seçme isteği, bölümü sevme durumu) göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada; cinsiyet, bölümü seçme nedeni, seçme isteği ve sevme durumu gibi değişkenler etkili olduğu belirlenmiştir.

Çocuk gelişimi eğitimi alan öğrencilerin çocuk sevme düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ortaya çıkan bu anlamlı farklılığın kadın öğrencilerin lehine olduğu görülmüştür (Tablo 4). Okul öncesi öğretmenliği adaylarına yapılan benzer bir çalışmada yine cinsiyetin etkili olduğu ve aynı şekilde kadın öğrencilerin lehine olduğu saptanmıştır.¹⁸ Aynı şekilde okul öncesi öğretmen adaylarıyla yapılan benzer çalışmalarda cinsiyetin çocuk sevme durumunu etkilediği tespit edilmiştir.¹⁹⁻²¹ Sınıf öğretmenliği öğrencileriyle yapılan

çocuk sevgisi çalışmasında da cinsiyetin etkisi görülmüştür.²² Yine benzer şekilde hemşirelik öğrencilerinde yapılan çalışma sonuçları da cinsiyetin etkili olduğunu göstermiştir.^{14,23} Aynı şekilde eğitim fakültesi öğrencilerinin çocuk sevme eğilimlerinin araştırıldığı başka bir çalışmada da çocuk sevmede cinsiyetin etkili olduğu ve kadın öğrencilerin çocuk sevme eğiliminin daha fazla olduğu tespit edilmiştir.⁸ Öğretmenlerle yapılan bir çalışmada da cinsiyetin etkili olduğu belirlenmiştir.¹² Bu bulgular çalışmamızı destekler niteliktedir. Ancak bu çalışmaların aksine yapılan başka çalışmalarda cinsiyetin etkili bir faktör olmadığını ifade etmiştir.^{17,24-}

²⁶ Bizim ülkemizde ve benzer birçok toplumda kadının çocuk bakımı ve sevme ile özdeşleştirilmesi nedeniyle bu durumun kültürel olduğu düşünülebilir. Yapılan çalışmalarda belirtilen ifadeler bu durumu destekler nitelikte olup, kadının temel özelliklerinden birinin çocukları sevme olduğunu belirtmişlerdir.²⁷ Çocuk gelişimi bölümüne liselerde daha çok kız öğrenciler gitmektedir ve ön lisans programını da genelde Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi Bölümünden mezun olan kız öğrenciler tercih etmektedir. Çocuk Gelişimi Programının bayanlar tarafından daha çok seçilmesinin ana sebebi toplumsal cinsiyet rolünün etkili olduğu düşünülmektedir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümü seçme nedenlerine göre farklılaşma durumuna bakıldığında, Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin toplam puanında öğrencilerin bölümü seçme nedenlerine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bölümü seçme nedeni mesleğe ilgi duyma olan, öğrenciler ile nedeni iş bulma olanağının fazla olduğunu düşünen, aldığı puandan dolayı ve rastgele tercih eden öğrenciler arasında anlamlı bir farklılığın olduğu ve bu farklılığın bölümü seçme nedeni mesleğe ilgi duyma olan öğrenciler lehine olduğu tespit edilmiştir (Tablo 5). Hemşirelik eğitimi alan öğrencilerle yapılan benzer bir çalışmada çocuk kliniklerinde çalışmaya ilgi duyan öğrencilerin çocuk sevme tutumlarının diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.²³ Çocuklarla çalışan meslek gruplarından olan hemşirelik ve ebeliğe mensup bireylerle de benzer çalışmalar

yapılmıştır. Yine hemşirelik öğrencileriyle yapılan başka çalışmalarda²⁸⁻³⁰, ebelik ve hemşirelik öğrencileriyle yapılan bir çalışmada¹⁴ ve çocuk hemşireleriyle yapılan başka bir çalışmada çocuk sevme eğilimlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.³¹ Özellikle çocukla çalışılan meslek grupları sabır ve sevgi gerektirdiğinden, seçilen bölüme ilgi duyulması önemli bir durumdur. Ayrıca bölüme ilgi duymanın altta yatan sebebinin çocuk sevme düzeyinin yüksek olması olduğuna inanılmaktadır.

Çocuk gelişimi eğitimi alan öğrencilerin çocuk sevme düzeylerinde bölümü sevme ve isteyerek tercih etme durumuna göre farklılık gösterdiği görülmüştür (Tablo 6, Tablo 7). Öğretmen adaylarıyla yapılan benzer çalışmalarda da öğrencilerin bölümlerini isteyerek seçmeleriyle çocuk sevme durumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.³²⁻³⁴ Çocuk gelişimi bölümü öğrencilerinin meslek hayatında özverili çalışabilmeleri ve çocuklara karşı ilgili davranabilmeleri için yaptıkları mesleği severek ve isteyerek seçmiş olmaları önemli bir faktördür.

Sonuç ve Öneriler

Çocuk Gelişimi öğrencilerinin çocuk sevme durumlarını belirlemek için yapılan bu çalışma sonucunda, çocuk sevgisi düzeyinin belli faktörleri etkilediği saptanmıştır. Araştırmamızda, bölümü seçme nedeni, seçme isteği ve sevme durumu gibi değişkenler etkili iken, kaçınıcı sınıf olduğu mezun olunan lise, sınava kaç kez girdiği, bölümü tercih etme sıralaması ve bölümü seçmede etkili olan kişiler değişkenlerinin etkili olmadığı belirlenmiştir. Lise döneminde psikolojik danışmanlık ve rehberlik öğretmenlerinin, bu bölümü seçerken sadece sınav puanlarına bakarak değil çocuk sevgisi ve çocuğa ilgi göz önünde bulundurularak rehberlik etmeleri önerilmektedir. Bu sonuçların yanı sıra, çocuk gelişimi öğrencilerinin çocuklara yönelik tutumlarını hangi durumların etkilediğini değerlendirmeyi hedefleyen farklı çalışmalar yapılmalıdır ve yaptığımız bu çalışma diğer çalışmalara destek sağlayabilir.

Yazar Katkıları

Bu çalışmaya yazarlar eşit seviyede katkıda bulunmuşlardır.

Teşekkürler

Çalışmanın yapılmasına katkı sağlayan çocuk gelişim öğrencilerine teşekkür ederiz.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmaya katkı sağlayan yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmamızın en önemli kısıtlılığı çocuk gelişimi programının genellikle Kız Meslek Lisesi sonrasında tercih edilmesi nedeniyle kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha çok sayıda olmasıdır.

Araştırma Desteği

Bu çalışma için herhangi bir fon veya destek alınmamıştır.

Beyanlar

Araştırma daha önce herhangi bir bilimsel toplantıda sunulmamış ve herhangi bir dergide yayınlanmamıştır.

Hakem Değerlendirmesi

Dış bağımsız.

Kaynaklar

- Özdemir FK, Şahin ZA. Hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2016;1:28-32.
- Sarıkaya T, Khorsid L. Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen etmenlerin incelenmesi: Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2009; 7:393-423.
- Büyük ET, Rızalar S, Seferoğlu EG, Oğuzhan H. Çocuk ve erişkin kliniklerinde çalışan hemşirelerin çocuk sevmeye ve çocuk yetiştirme tutumlarının incelenmesi. *The Journal of Pediatric Research*. 2014;1(3):130-137.
- Keskin AD, Bayhan NP. Çocuk gelişiminin dün, bugün ve yarın. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*. 2020; 4(3):881-900.
- Doğan A, Baykoç N. Türkiye’de bulunan üniversitelerin lisans programlarının çocuk gelişimi açısından incelenmesi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*. 2015; 1(2):425-432.
- Oktay G, Çeltek NY, Kuyucu YE, Kuzdan C, Tetikçok R. Çocuk gelişim öğrencilerinin çocuk sağlığı konusundaki bilgi düzeyleri. *Şişli Etfal Hastanesi Tıp Bülteni*. 2016;50(2):147-154
- Çavuşoğlu H. Çocuk sağlığı hemşireliği. Genişletilmiş 10. Baskı. Ankara: Sistem Ofset Basımevi; 2011.
- Çimen LK. Eğitim fakültesi öğrencilerinin çocuk sevmeye eğilimlerine etki eden değişkenlerin incelenmesi. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*. 2015;10(11):811-830.
- Keskin YZ. Hz. Peygamber’de çocuk sevgisi. *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. 2007;17: 225-236.

- Yaralı KT, Özkan HK. Yedi- on yaş çocuklarının sevgiyi ifade ediş biçimlerinin çizdikleri resimlere yansımaları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 2016;24(5):2181-2194.
- Er M. Çocuk, hastalık, anne-babalar ve kardeşler. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*. 2006;49(2):155-168.
- Ercan, R. Öğretmenlerde çocuk sevgisi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*.2014; 9(8): 435-444.
- Kostak MA, Semerci R, Kocaaslan EN. Hemşirelerin çocuk sevmeye düzeyleri ve çocuk yetiştirme tutumları. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2017; 6(4):146-155.
- Kostak MA. Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin çocuk sevmeye durumları, Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin çocuk sevmeye durumlarına etkisi ve etkileyen faktörler. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi*. 2013; 2(2): 50-56.
- NaHCivan N.Nicel araştırma tasarımları. İçinde: Semra E, Nursen N, M Nihal E, editörler. Hemşirelikte araştırma, süreç, uygulama ve kritik. 1. Baskı. İstanbul: Nobel tıp kitabevleri; 2014:101
- Büyüköztürk Ş, Kılıç Çakmak E, Akgün ÖE, Karadeniz Ş, Demirel F. Bilimsel araştırma yöntemleri. 17. Baskı. Ankara: Pegem Yayınları;2014.
- Duyan V, Gelbal S. Barnett çocuk sevmeye ölçeği’ni türkçeye uyarlama çalışması. *Eğitim ve Bilim*. 2008;33(148):40-48
- Yazıcı Z. Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevmeye eğilimlerinin incelenmesi. *Mediterranean Journal of Humanities*. 2013;2: 279-286.
- Arslan E, Pınarcık Ö, Ergin B, Kaynak KB. Okul öncesi öğretmenleri ve okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevmeye tutumlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. 2nd World Conference on Educational and Instructional Studies (WCEIS); November 7-9, 2013; Antalya.
- İman ED. Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevgisi ve öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonlarının incelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*. 2014;7(4):482-505.
- Kaynak KB, Ergin B, Arslan E, Pınarcık Ö. Okul öncesi öğretmeni adaylarının benlik saygıları ile çocuk sevmeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İlköğretim Online*. 2015;14(1).
- Özkara Y. “The profile of pre-service teachers’ tendencies towards liking of children. *International Journal of Academic Research Part B*. 2013;5(3):228-232.
- Baran G, Yılmaz G. Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin uygulamasına çıkan hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye durumları ve etkileyen faktörlerin incelenmesi. *JAREN*. 2019;5(2):91-96.
- Gelbal S, Duyan V. İlköğretim öğretmenlerinin çocuk sevmeye durumlarına etki eden değişkenlerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.2010;38(1):127-137.
- Türk R, Özdemir FK, Yıldız GK. Öğretmenlerin çocuk sevmeye durumlarının belirlenmesi: Kars Örneği. *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Dergisi*. 2017; 7(1):45-52.
- Aksoy P, Baran G. Sınıf öğretmeni adaylarının çocuk sevmeye durumları ile anne babaları tarafından kabul-redlerine yönelik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu; 5-7 Mayıs, 2011; Sivas.
- Berman A, Snyder SS, Kozier B, Erbs G. Fundamentals of nursing concepts, process and practice. 8th edition. New Jersey: Pearson Education; 2008.
- Happell BM. “Love is all you need”? Student nurses’ interest in working with children. *JSPN*. 2000; 5(4):167-173
- Mutlu B, Balcı S. Çocuk sağlığı ve hastalıkları dersi alan öğrencilerin staj öncesi ve sonrası çocuk sevmeye durumları. 32. *Pediyatri ve 11. Pediyatri Hemşireliği Günleri Özet Kitabı, Çocuk Dergisi*. 2010; 10 (Ek sayı:1): 155.
- Bektaş M, Ayar, D, Bektaş İ, Selekoğlu Y, Kudubeş AA, Altan SS. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye durumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *The Journal of Pediatric Research*. 2015; 2(1): 37-41.
- Erdem Y, Duyan V. Pediyatri Hemşirelerinin çocuk sevmeye düzeylerine etki eden faktörlerin incelenmesi. *Turkish Journal of Medical Sciences*. 2011; 41(2): 295-305.
- Hacıömeroğlu G, Taşkın ÇŞ. Fen bilgisi öğretmenliği ve ortaöğretim fen ve matematik alanları (OFMA) eğitimi bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2010;11 (1):77-90.

33. Ubuz B, Sarı S. Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2008; 24(2): 113-119.
34. Çelik K, Sarıtaş E, Çatalbaş G. The effect of student teachers' liking of children and empathic tendency on the attitudes of teaching profession. *International Journal Social Sciences and Education*. 2013;3(2): 499-510.